

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Інститут публічного управління та кадрової політики

**ТЕМАТИКА МОДУЛІВ
ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ БІБЛІОТЕЧНИХ КАТЕГОРІЙ**

Затверджено
на засіданні кафедри
інформаційних комунікацій
та бібліотекознавства
Протокол № 5
від 16.03. 2017

КИЇВ–2017

Упорядники:

Загуменна В.В., канд. пед. наук, професор
Шевченко І.О., кандидат педагогічних наук, доцент

Тематика модулів для підвищення кваліфікації працівників бібліотечних категорій / упоряд. : В.В.Загуменна, І.О. Шевченко. – К. : НАКККіМ, 2017. – 22 с.

ПЕРЕДМОВА

Розвиток бібліотечної галузі неможливий без постійного зростання професійної майстерності працівників бібліотек. Оскільки фаховий рівень бібліотечного працівника впливає не лише на якість інформаційно-бібліотечних послуг, а й має опосередкований вплив на формування самосвідомості громадян, розвиток їх індивідуальних здібностей та уподобань.

Керівники та провідні спеціалісти бібліотек проходять підвищення кваліфікації в НАКККіМ та на обласних курсах підвищення кваліфікації залежно від базової освіти, кваліфікаційних характеристик посад бібліотечних працівників та досвіду практичної діяльності. Тому з метою забезпечення безперервної освіти бібліотечних кадрів та вироблення єдиних вимог до організації навчання і якості знань у системі підвищення кваліфікації Інститутом публічного управління та кадрової політики розроблені модулі для навчального процесу груп бібліотечних працівників.

Модулі поділено на теми відповідно до основних напрямків бібліотечної діяльності та проблематики навчання. Вони передбачають проведення лекційних, семінарських, практичних та виїзних занять, здійснення самостійної роботи, з окремих тем – дискусії та круглі столи.

Модульний принцип навчання бібліотечних працівників дає сукупність теоретичних знань та практичних навичок, необхідних бібліотечному працівникові для вирішення виробничих завдань різного рівня складності, та з метою самоосвіти. Крім того, слухачі набувають систему знань, які сприяють перебудові мислення бібліотекаря, формуванню нової психології роботи з читачами.

Враховуючи основні положення проблемно-модульного навчання, слухачам пропонуються такі форми проведення занять: лекції, виїзні заняття, ділові ігри, вирішення виробничих завдань, лабораторні та семінарські заняття, окремо визначається форма контролю знань.

Подана структура може слугувати підґрунтям для створення модульних навчально-тематичних планів проблемного навчання бібліографів різних категорій, а також дозволяє включати деякі з вище наведених модулів до навчально-тематичних планів бібліотечних працівників інших категорій, у разі виникнення потреби.

Технологія проблемно-модульного навчання дозволяє інтенсифікувати процес засвоєння знань, розробляти та впроваджувати тренінги з актуальних проблем бібліотечно-бібліографічної діяльності та задовольняти особисті професійні потреби бібліотечних працівників.

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ

Модуль 1.

Публічна бібліотека як інститут демократичного суспільства

1. Публічна бібліотека як поняття та історичне явище (лекція).
2. Публічна бібліотека: соціальні орієнтири та напрями розвитку (лекція, обмін досвідом).
3. Публічна бібліотека в правовому полі України та світу (лекція).
4. Інноваційна діяльність бібліотек: традиційні та нові підходи в організації обслуговування користувачів (лекція, обмін досвідом).
5. Комплектування та збереження бібліотечних фондів в умовах впровадження комп'ютерних технологій (лекція, практ. заняття).
6. Пріоритети діяльності та шляхи розвитку публічних бібліотек за кордоном (США, Великобританія, Німеччина) (лекція).
7. Національні бібліотеки України як науково-методичні, координаційні й науково-дослідницькі центри для різних видів публічних бібліотек (лекція, самост. навчання).

Модуль 2.

Бібліотека у сучасному світі: нові вимоги і тенденції

1. Соціальна роль бібліотеки у суспільстві (лекція).
2. Основні фактори, що впливають на розвиток бібліотеки як соціального інституту та функції бібліотеки (лекція, самост. навчання).
3. Бібліотека в ринкових умовах (ввз, самост. навчання).
4. Роль бібліотеки в забезпеченні доступності інформації (лекція, самост. навчання).
5. Бібліотечне обслуговування окремих груп громадян (виїзне заняття).
6. Вплив сучасних технологій на трансформацію функцій та технологічних процесів бібліотеки (виїзне навчання).
7. Напрями та можливості використання комп'ютерів у бібліотеці (ввз).
8. Нові ролі бібліотекаря (ввз, самост. навчання).

Модуль 3.

Зміна соціокультурних орієнтирів діяльності публічної бібліотеки

1. Публічна бібліотека як інформаційний, культурний, освітній центр для місцевої громади (виїзне заняття).
2. Публічна бібліотека в гуманізації суспільних відносин (лекція).
3. Інформаційна підтримка освітньої та самоосвітньої роботи користувачів бібліотеки (лекція, практ. заняття).
4. Організація доступу до інформації органів державної влади України у публічних бібліотеках (лекція, практ. заняття).
5. Дозвіллева діяльність публічної бібліотеки (лекція, обмін досвідом).

Модуль 4.

Інноваційні процеси

в організації обслуговування користувачів бібліотеки

1. Спеціалізація бібліотек та профілювання бібліотечного обслуговування (лекція, самост. навчання).
2. Комфортність бібліотечного обслуговування: оформлення інтер'єру та дизайну бібліотеки (лекція, обмін досвідом).
3. Застосування комп'ютерних технологій у підвищенні якості та оперативності надання бібліотечних послуг (лекція, практ. заняття).
4. Нетрадиційні форми просвітницької роботи серед населення (лекція, обмін досвідом).
4. Нетрадиційні форми просвітницької роботи серед населення (лекція, обмін досвідом).
5. Створення реклами та здійснення рекламної діяльності як фактор поліпшення обслуговування користувачів бібліотеки (лекція, практ. заняття).

Модуль 5.

Вплив соціально-економічних процесів на діяльність публічних бібліотек

1. Нормативно-правове забезпечення діяльності бібліотек (круглий стіл).

2. Інноваційна діяльність публічних бібліотек: нетрадиційні підходи до організації обслуговування користувачів (лекція, обмін досвідом).

3. Організація та технологія збереження бібліотечних фондів в сучасних умовах (лекція, практ. заняття).

4. Соціокультурні орієнтири розвитку публічних бібліотек (лекція, практ. заняття).

5. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого як організаційно-методичний та науково-дослідницький центр з питань діяльності публічних бібліотек (виїзне заняття).

Модуль 6.

Інформаційна діяльність публічної бібліотеки

1. Вивчення інформаційних потреб користувачів бібліотеки та місцевої громади (лекція).

2. Технологія та організація інформаційного обслуговування. Традиційні та нові види бібліотечних послуг (лекція, обмін досвідом).

3. Створення на базі бібліотек центрів доступу громадян до офіційної інформації (лекція, практ. заняття).

Модуль 7.

Організація роботи в публічній бібліотеці

1. Сучасні підходи до управління бібліотекою (круглий стіл).

2. Інновації у наданні бібліотечних послуг для користувачів (обмін досвідом).

3. Зміна функціональних обов'язків працівників структурних підрозділів бібліотеки (лекція).

4. Стратегічне планування роботи бібліотеки (лекція, самот. навчання).

Модуль 8.

Організація доступу

до інформації державної влади України в бібліотеках

1. Теоретичні аспекти організації доступу до інформації органів державної влади (лекція, самот. навчання).

2. Правові засади доступу до інформації (круглий стіл).

3. Диференціація користувачів інформаційних ресурсів органів державної влади (лекція, практ. заняття).

4. Інформаційні технології та електронне урядування державної стратегії розвитку(лекція, самот. навчання).

5. Система інформаційних ресурсів органів державної влади України (ввз).

6. Роль бібліотек у розвитку електронного урядування (круглий стіл).

7. Інформаційне обслуговування користувачів інформацією органів державної влади та управління (лекція, самот. навчання).

Модуль 9.

Інноваційне планування діяльності публічної бібліотеки у межах проекту

1. Ресурси інноваційного планування (лекція).

2. Матеріальні та нематеріальні продукти стратегічного планування (лекція).

3. Стратегії розвитку бібліотек в інформаційному суспільстві (лекція).

4. Проектна діяльність (лекція, практ. заняття).

5. Національна система наукової інформації. Аналіз видань, що входять до НСНТУ (лекція, самот. навчання).

Модуль 10.

Формування фондів публічних бібліотек: проблеми, шляхи вирішення

1. Стратегія формування та використання фондів публічних бібліотек України (лекція).

2. Концептуальні підходи до формування фондів у публічних бібліотеках світу (лекція, презентація матеріалів).

3. Модель бібліотечного фонду публічної бібліотеки (ввз).

4. Особливості формування та використання фондів на мультимедійних носіях (виїзне заняття).

5. Мережеві документи у публічній бібліотеці: специфіка доступу та використання (дискусія, самот. навчання).

6. Організація вільного доступу до фондів публічної бібліотеки (практ. заняття).

7. Проблеми збереження фонду публічної бібліотеки: правові та техніко-технологічні аспекти (лекція, обмін досвідом).

Модуль 11.

Комфортність обслуговування користувачів як показник рівня роботи публічної бібліотеки

1. Забезпечення комфортності в обслуговуванні: основні принципи та засоби (лекція, обмін досвідом).

2. Організація функціональних зон у відділі обслуговування. Вимоги до бібліотечного інтер'єру (лекція, практ. заняття).

3. Координація роботи публічної бібліотеки із закладами культури, мистецтва та освіти у забезпеченні комфортності обслуговування (лекція, обмін досвідом).

Модуль 12.

Інноваційні форми обслуговування користувачів

1. Масова робота бібліотеки у контексті маркетингової концепції обслуговування (лекція, самот. навчання).

2. Сучасні підходи до організації та методики масової роботи (лекція, обмін досвідом).

3. Нетрадиційні форми організації просвітницької та дозвіллевої роботи з роботи з різними категоріями користувачів (обмін досвідом).

4. Інноваційні форми обслуговування читачів публічних бібліотек (презентації матеріалів з досвіду роботи).

Модуль 13.

Робота з формування, збереження та використання фондів рідкісних видань і рукописів в наукових бібліотеках

1. Книжкові пам'ятки – рідкісні та цінні друковані документи: вітчизняний та світовий досвід колекційної роботи (лекція, ввз).

2. Формування колекцій рідкісних та цінних видань: терміни, критерії відбору (лекція).

3. Відділ (сектор) рідкісних та цінних видань ОУНБ: організація, напрямки діяльності, регламенти роботи (ввз).

4. Профіль комплектування відділу (сектору) рідкісних та цінних видань ОУНБ: загальні критерії, регіональні особливості (виїзне заняття).

5. Науковий опис пам'яток друку: методика, складні випадки (практ. заняття).

6. Каталогізування пам'яток та паспортизація колекцій рідкісних та цінних видань. ДБА, електронні БД (ввз, самот. навчання).

7. Колекції рукописних книг та архівних матеріалів, фонди діячів науки, літератури, мистецтва: організація, науковий опис, особливості використання (виїзне заняття).

8. Наукова діяльність відділу (сектору) рідкісних видань і рукописів ОУНБ: напрямки, програми НДР, методика досліджень та впровадження результатів у бібліотечну практику (лекція, ввз).

9. Українські стародруки та рідкісні видання ХІХ-ХХІ ст.: з історії формування, склад та особливості колекцій Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г.Короленка (ввз).

Модуль 14.

Основні напрямки діяльності дитячої бібліотеки

1. Дитяча бібліотека в сучасному світі: нові вимоги і тенденції (лекція, практ. заняття).

2. Бібліотечне обслуговування користувачів 1-4 класів та організаторів дитячого читання: шляхи інтеграції та співпраця (лекція, практ. заняття).

3. Робота читального залу відділу обслуговування 1-4 класів та організаторів дитячого читання на допомогу вивченню шкільної програми (лекція, практ. заняття).

4. Напрями розвитку фізичного та духовного потенціалу наймолодших користувачів бібліотеки для дітей (лекція, практ. заняття).

5. Специфіка формування фонду для учнів 1-4 класів та організаторів дитячого читання (лекція, обмін досвідом).

6. Організаційний аспект експлуатації бібліотечних фондів. Інноваційні технології збереження (лекція, самот. навчання).

7. Бібліографічна інформація і сучасний світ дитини: попит і пропозиції (обмін досвідом).

8. Науково-бібліографічна продукція як вектор багатовидового інформаційного ресурсу бібліотек (лекція).

9. Використання комп'ютерних технологій у бібліотеках на допомогу вихованню дітей (лекція, практ. заняття).

10. Застосування програмного забезпечення редакторів у бібліотечній роботі (лекція, практ. заняття).

11. Формування естетичної культури юних користувачів в умовах розвитку інформаційних систем (лекція).

Модуль 15.

Організація методичної роботи в публічній бібліотеці

1. Методичне забезпечення діяльності бібліотек (лекція, обмін досвідом).

2. Інноваційні процеси у методичній діяльності бібліотек: традиційні та нетрадиційні підходи (круглий стіл, самот. навчання).

3. Застосування інформаційних технологій у підвищенні якості методичної роботи (практ. заняття).

4. Удосконалення системи підвищення кваліфікації та перепідготовки бібліотечних працівників (лекція, обмін досвідом).

Модуль 16.

Адвокація як система захисту інтересів бібліотек, бібліотечних фахівців і користувачів

1. Поняття адвокації (лекція).

2. Основні аспекти плідної роботи щодо адвокації (лекція, самот. навчання).

3. Методика підготовки адвокаційної компанії (лекція).

4. Принципи роботи з населенням для формування прихильників та опонентів щодо захисту прав бібліотек (лекція, самот. робота).

5. Державна політика щодо розвитку бібліотек для визначення проблемних питань (лекція, самот. навчання).

6. Особливості роботи з владою та посадовими особами щодо захисту прав бібліотек (лекція, практ. заняття).

7. Вітчизняний та закордонний досвід адвокаційної діяльності щодо захисту прав бібліотек (презентація матеріалів з досвіду роботи).

Модуль 17.

Інноваційні механізми розвитку бібліотек, стратегічне планування в бібліотеках

1. Інноватика як теорія змін. Основні поняття, положення, термінологія (лекція).

2. Інноваційна політика в стратегічному плануванні бібліотекою. Основи стратегічного планування: сутність, функції, переваги (лекція, практ. заняття).

3. Види інновацій. Реалізація інноваційного процесу продуктивних, сервісних, організаційних, соціальних інновацій в бібліотеці (виїзне навчання).

4. Управління нововведеннями в бібліотеці (ввз, практ. заняття).

Модуль 18.

Маркетинг як частина управлінської функції

1. Сутність маркетингу, основні види, елементи та функції маркетингу (лекція самост. навчання).

2. Теоретичні і практичні аспекти проведення маркетингового дослідження (лекція, практ. заняття).

3. Комплекс маркетингу – процес надання послуги. Поняття ”товар“, ”послуга.“ (лекція).

4. Збутова політика як основний ланцюг маркетингу. Реклама, ”паблік рілейшнз” (ПР) (лекція, практ. заняття).

5. Маркетингові служби бібліотек. Організація та контроль маркетингової служби. (лекція, обмін досвідом).

Модуль 19.

Класифікація інформаційних продуктів, послуг бібліотек з переорієнтацією на первісність обслуговування

1. Основи сервісного підходу до бібліотечної діяльності, його сутність (лекція).
2. Бібліотекознавчі підходи до класифікації бібліотечних послуг (лекція, практ. заняття).
3. Сутність інформаційних потреб та запитів (лекція, самот. робота).
4. Організація бібліотечного сервісу на основі нових комп'ютерних технологій (лекція, обмін досвідом).
5. Обслуговування користувачів з особливими потребами (обмін досвідом).

Модуль 20.

Організація та методика проведення конкретного наукового дослідження

1. Мета та завдання проведення дослідження потреб та можливостей бібліотек у процесі впровадження сучасних інформаційних технологій (лекція).
2. Планування обсягів і термінів проведення дослідження (круглий стіл).
3. Методи надання організаційно-консультативної допомоги публічним бібліотекам регіону у процесі проведення дослідження (круглий стіл).
4. Адміністративні та фінансові умови проведення дослідження (самот. навчання).
5. Структура анкети та її окремих блоків. Формулювання запитань і визначення ступеню їх доступності для надання відповіді (виїзне навчання).
6. Методи збору інформації. Рекомендації стосовно проведення фокус-груп (ввз).
7. Організаційні та логістичні питання роботи з матеріалами дослідження (практ. заняття).

8. Опрацювання даних, отриманих в процесі анкетного опитування (практ. заняття).

9. Представлення зведених результатів дослідження (презентація матеріалів з обміну досвідом).

Модуль 21.

Автоматизовані інформаційні системи (АІБС)

1. Історія створення і використання автоматизованих інформаційних бібліотечних систем (лекція).

2. Історія створення АІБС в Україні (лекція).

3. Принципи побудови автоматизованих інформаційних бібліотечних систем (самоств. навчання).

4. Інтерфейс користувача в інформаційній системі бібліотеки (ввз).

5. Визначення підходу до побудови інформаційної системи бібліотеки в інтерпретації інтерфейсу користувача (практ. заняття).

6. Взаємозв'язок інтерфейсу користувача з загальними вимогами до системи (ввз).

7. Документ, користувач і технічні засоби в інформаційній системі бібліотеки (практ. заняття).

8. Інформаційна система бібліотеки (виїзне навчання).

9. Шлях книги. Шлях читача. Використання сховищ інформації (практ. заняття).

10. Проект цифрових бібліотек (ввз).

11. Віртуальні бібліотеки (ввз).

12. Актуалізація принципів побудови інформаційної системи бібліотеки (лекція).

13. Лінгвістичне забезпечення інформаційної технології бібліотеки (лекція).

14. Загальна технологія бібліографічної обробки книг. Тезауруси і довідники. Стратегія пошуку в електронному каталозі книг (ввз).

15. Комп'ютерна технологія обробки документів. Комплектування. Використання систем типу "Books in print" (практ. заняття).

Модуль 22.

Система автоматизованого обслуговування користувачів

1. Система автоматизованої реєстрації читачів (ввз).
2. Електронні каталоги і виконання замовлень. Система обслуговування читачів базами даних на CD (практ. заняття).
4. Спеціалізоване програмне забезпечення ProCite для автоматизації бібліографічної діяльності. Основні функції і характеристика системи (практ. заняття).
5. Інформаційні системи (ІС) менеджменту бібліотеками. Стратегічне і оперативне управління, тактичні рішення (виїзне заняття).
6. Системи оперативної обробки, системи підтримки прийняття рішень, інтегровані ІС (ввз).
7. Життєвий цикл інформаційної системи (практ. заняття).
8. Фази циклу: аналіз, проектування, розробка, використання, супроводження. Управління проектами, документація, розвиток ІС(ввз).

Модуль 23.

Інтернет та бібліотеки

1. Роль Інтернету у глобалізації інформаційного простору (лекція).
2. Інтернет-доступ як бібліотечна послуга (практ. заняття, обмін досвідом).
3. Інформаційні ресурси Інтернету. Критерії оцінки інформаційних ресурсів Інтернет (лекція, практ. заняття).
4. Методика навчання користувачів роботі з електронними ресурсами (практ. заняття, обмін досвідом).
5. Пошукові можливості бібліотечних Web – сайтів України та зарубіжжя (практ. заняття).
6. Інтелектуальна власність та авторське право в Інтернет: відповідальність бібліотеки та бібліотекаря (лекція, самост. навчання).

Модуль 24.

Основи комп'ютерної грамоти.

Використання комп'ютерної технології у професійній діяльності

1. Сучасні інформаційні технології ефективного управління підприємством або закладом культури (лекція).
2. Операційна система MS WINDOWS 2000 (лекція, практ. заняття).
3. Комп'ютерні мережі. Локальні та глобальні мережі. Служби мережі Інтернет (лекція, практ. заняття).
4. Сервісне програмне забезпечення (лекція, практ. заняття).
5. Табличний процесор MS EXCEL (лекція, практ. заняття).
6. Система автоматизації документообігу та діловодства (лекція, самот. заняття).
7. СУБД Access (лекція, практ. заняття).

Модуль 25.

Основи комп'ютерної грамотності

1. Введення до інформаційних технологій (лекція, практ. заняття).
2. Комп'ютер як інформаційна система (ввз).
3. Операційна система Windows XP. Організація комп'ютерної безпеки та захисту інформації (ввз, самот. навчання).
4. Офісне програмне забезпечення. Текстовий процесор MS Word (практ. заняття).

Модуль 26.

Основи роботи в Інтернеті для бібліотечних працівників

1. Світова мережа Інтернет: історія, загальні поняття (лекція, практ. заняття).
2. Основи навігації в Інтернеті. Програми перегляду (браузери) (ввз).
3. Сервісні програми Інтернету (WWW, E-Mail). Комунікаційні сервіси (ввз).
4. Методи пошуку в інформаційних ресурсах Інтернету. Інформаційно-пошукові системи Інтернету (лекція, ввз).

5. Web-дизайн, Веб 2.0 (блоги): загальні поняття (практ. заняття, самост. навчання).

Модуль 27.

Роль Інтернету у глобалізації інформаційного простру та проблеми вільного доступу до інформації

1. Інтернет–доступ як бібліотечна послуга (ввз).
2. Інтелектуальна власність та авторське право в Інтернеті: відповідальність бібліотеки і бібліотекаря (лекція, обмін досвідом).
3. Інформаційні ресурси Інтернету. Критерії оцінки інформаційних ресурсів Інтернет (ввз, самост.навчання).
4. Автоматизовані інформаційно-бібліотечні системи (АІБС) як інструмент створення електронних ресурсів. (практ. заняття).
5. Менеджмент електронних ресурсів у бібліотеці (лекція, ввз).
6. Бібліотечні ресурси Інтернет. Веб-сайт бібліотеки – призначення, вимоги (ввз).
7. Методика навчання користувачів роботі з електронними ресурсами (практ. заняття).

Модуль 28.

Інноваційна діяльність та маркетингова стратегія розвитку бібліотек

1. Фандрейзинг як джерело додаткового фінансування бібліотек (ввз).
2. Програмний і проектний підходи до розвитку бібліотечної сфери (ввз).
3. Основи лідерства та командного підходу в кадровому менеджменті (лекція, ввз).
4. Адвокація як система захисту інтересів бібліотек, бібліотечних фахівців і користувачів (лекція, практи. заняття).
5. Соціальне партнерство: стан та перспективи (лекція, самост.заняття).

Модуль 29.

Демократичне громадянське суспільство: влада, бібліотека, людина

1. Бібліотечно-інформаційна політика і демократизація бібліотечної справи (лекція).
2. Роль бібліотеки в організації діалогу між різними соціальними верствами громадян (лекція, самот. навчання).
3. Роль бібліотеки в забезпеченні доступності інформації (ввз).

Модуль 30.

Збереження основних цінностей громадянського суспільства, встановлення взаєморозуміння і партнерства засобами міжкультурного діалогу

1. Міжкультурний, міжнаціональний та міжпрофесійний діалог як основа толерантності (круглий стіл).
2. Сприяння та підтримка розповсюдженню ідей толерантності у світі (лекція).
3. Методи просування ідей толерантності через програми партнерських зв'язків(лекція, обмін досвідом)
4. Шляхи підтримки і створення комунікативного простору на національному та міжнаціональному рівнях (лекція, самот. навчання).
5. Культурні та інформаційні програми; спрямування на конструктивне використання ідей толерантності (лекція).
6. Підтримка і створення нових форм культурної діяльності як засіб реалізації ідей толерантності (виїзне навчання).

Модуль 31.

Релігія і толерантність: культурологічний та бібліотекознавчий підхід

1. Побудова міжконфесійної та міжетнічної взаємодії на основах толерантності (лекція).
2. Виховання релігійної толерантності засобами бібліотечно-інформаційної діяльності (виїзне заняття).

3. Моніторинг релігійної ситуації як основа міжконфесійної та міжетнічної взаємодії (вв, самот. навчання).

4. Методи виховання толерантності з використанням можливостей бібліотек (ввз, практ. заняття).

Модуль 32.

Проектна діяльність бібліотек

1. Проектна діяльність як передумова інноваційного розвитку бібліотеки (лекція, ввз).

2. Проектна діяльність як передумова професійного розвитку персоналу бібліотеки (лекція, практ. заняття).

3. Організаційно-функціональна структура проектної діяльності бібліотеки (ввз).

4. Соціально-психологічні аспекти проектної діяльності в бібліотеках (лекція, ввз).

5. Інформаційне забезпечення проектної діяльності. Джерела пошуку інформації (ввз, самот. навчання).

6. Використання Інтернет – ресурсів (практ. заняття).

7. Мета та завдання проектного розвитку конкретних напрямів діяльності бібліотеки (виїзне заняття).

8. Кооперація зусиль та визначення партнерів проекту (ввз).

9. Основні вимоги до складення та виконання бюджету проекту (лекція, практ. заняття).

10. Джерела фінансування проекту бібліотеки. Бюджетні та позабюджетні надходження (лекція, обмін досвідом).

11. Менеджмент та моніторинг проекту бібліотеки. Забезпечення життєдіяльності проекту (виїзне заняття).

12. Реклама проектної діяльності та презентація проекту (практ. заняття).

Модуль 33.

Бібліотеки у системі забезпечення євро інтеграційних процесів України

1. Євроінтеграційних рух України та завдання бібліотек (лекція).

2. Центри європейської інформації у бібліотеках: зарубіжний та український досвід (лекція).

3. Методика створення пунктів європейської інформації у бібліотеках (практ. заняття)

4. Інформаційні ресурси пунктів європейської інформації у бібліотеках (лекція, практ. заняття).

5. Організація обслуговування користувачів бібліотеки у пункті європейської інформації (лекція, самот. навчання).

6. Управління діяльністю пункту європейської інформації у бібліотеці (лекція, ввз)

Модуль 34.

Психологічні основи управління бібліотекою

1. Бібліотека як соціальна організація (лекція, самот. навчання).

2. Сутність діяльності керівника (лекція, ввз).

3. Мотивація як фактор управління особистістю та установою (лекція, практ. заняття).

4. Конфлікти та управління ними у процесі керівництва бібліотекою (ввз, самот. навчання).

5. Вимоги до професійних і особистісних якостей менеджера (лекція, практ. заняття).

Модуль 35.

Організація рекламної діяльності як складова профільного маркетингу бібліотеки

1. Історія та еволюція PR (лекція).

2. Зміст PR діяльності, її функції та компоненти (лекція, самот. навчання).

3. Підрозділ PR у функціональній структурі бібліотеки. Зміст та планування (лекція, обмін досвідом).

Модуль 36.

Планування рекламної діяльності бібліотеки.

Методика рекламування

1. Структура плану рекламної діяльності бібліотеки (лекція).
2. Шляхи взаємодії бібліотеки та спеціалізованих рекламних агентств (лекція, обмін досвідом).
3. Особливості рекламування послуг бібліотеки без залучення професійних рекламних агентств (лекція, самот. навчання).
4. Непряма бібліотечна реклама (лекція).

Модуль 37.

Використання системи засобів

для розповсюдження бібліотечної реклами

1. Реклама бібліотеки у засобах масової інформації (лекція).
2. Зовнішня реклама (лекція, самот. навчання).
3. Особливості і перспективи використання прямої поштової реклами (лекція, обмін досвідом).
4. Друкована реклама: види, стилістика, дизайн (лекція, практ. заняття).
5. Правила створення результативних рекламних текстів (лекція).

Модуль 38.

Кадровий менеджмент

та організація безперервної освіти бібліотечних працівників

1. Тенденції розвитку бібліотек в умовах інформаційного суспільства (лекція).
2. Безперервна освіта бібліотечних працівників. Організація навчання та підвищення кваліфікації бібліотекарів (лекція).
3. Соціальне партнерство: концепція, сучасний стан, перспективи (круглий стіл).
4. Інноваційні механізми розвитку бібліотек, стратегічне планування в бібліотеках (лекція, практ. заняття).
5. Маркетинг як частина управлінської діяльності. Функції маркетингу у бібліотечній справі (виїзне заняття).

6. Програмний і проектний підходи до розвитку бібліотечної справи (лекція, практ. заняття).

7. Адвокація як система захисту інтересів бібліотек, бібліотечних фахівців і користувачів (лекція, самот. навчання).

8. Психологічні особливості управління персоналом бібліотеки (лекція, ввз).

9. Організація рекламної та PR діяльності бібліотеки у межах проекту (лекція, самот. навчання).

10. Основи лідерства та командного підходу в кадровому менеджменті (лекція, ввз).

Модуль 39.

Шляхи підвищення іміджу сучасної бібліотеки та бібліотечного працівника

1. Зміст та напрями роботи бібліотек щодо формування позитивного іміджу у нових соціальних умовах (лекція, круглий стіл).

2. Організація діяльності бібліотеки та бібліотечного працівника у нових соціально-економічних умовах (лекція, виїзне заняття).

3. Дотримання норм інтелектуальної власності як складова позитивного іміджу бібліотеки. Використання комп'ютерних технологій (лекція, практ. заняття).

4. Менеджмент бібліотеки в умовах соціальних змін (лекція, виїзне заняття).

5. Сучасні тенденції в організації підвищення кваліфікації бібліотечних працівників (круглий стіл).

6. Використання паблік рілейшинз (PR) у формуванні іміджу бібліотек (лекція, самот. навчання).

7. Зміст PR діяльності, її функції та компоненти (лекція, семінар. заняття).

8. Методика проведення заходів PR для формування позитивного іміджу бібліотек. (лекція, практ. заняття).

9. Психологічні засоби ефективної зовнішньої комунікації бібліотечних установ (лекція).

Модуль 40.

Особистісна культура бібліотекаря

1. Психологічні чинники комунікативної культури бібліотекаря (лекція, самот. навчання).
2. Культура спілкування: складові та засоби забезпечення (лекція, практ. заняття).
3. Ділова культура бібліотекаря (лекція, самот. навчання).
4. Валеологія у професійній діяльності бібліотечного фахівця (лекція).

Модуль 41.

Інтелектуальна свобода

та доступність інформації у демократичному суспільстві

1. Концепція інтелектуальної свободи як основа бібліотечно-інформаційної діяльності в демократичному суспільстві (лекція).
2. Інтелектуальна свобода та бібліотечно-інформаційна політика в країнах зарубіжжя (презентація матеріалів з досвіду роботи).
3. Вільний доступ та обмін інформацією як умова міжнародного бібліотечно-інформаційного співробітництва (лекція, презентація матеріалів).
4. Концепція інтелектуальної свободи і професійна етика бібліотекаря (лекція).
5. Кодекс етики бібліотекаря – визначення соціальної відповідальності професії та морально-етичних норм бібліотечно-інформаційного обслуговування (лекція, самот. заняття).
6. Заперечення цезури бібліотечних матеріалів та інформації (ВВЗ).
7. Конфіденційність у бібліотечно-інформаційному обслуговуванні (лекція).
8. Організація "фізичного" та "інтелектуального" доступу до інформації у бібліотеках (виїзне заняття).
9. Роль бібліотечної громадськості у забезпеченні принципу інтелектуальної свободи у бібліотеках (лекція, дискусія).

Методичне видання

Загуменна В.В.

Шевченко І.О.

**ТЕМАТИКА МОДУЛІВ
ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ БІБЛІОТЕЧНИХ КАТЕГОРІЙ**

Відповідальний за випуск І.О.Шевченко

Підп. до друку _____ Формат 60×84 1/16. Папір др. апарат.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. _____ Зам. _____. Наклад 100.

Видавець і виготовлювач
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
01015, м. Київ, вул. І.Мазепи, 21
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 2544 від 27.06.2006.